

چکیده

مقدمه

آزمایشگاه‌ها نقش مهمی در هنگام شیوع بیماری‌های عفونی از زمان تشخیص تا درمان بیماری ایفاء می‌کنند. همه‌گیری کووید-۱۹ منجر به درخواست‌های بی‌سابقه‌ای برای آزمایشگاه‌های تشخیصی بالینی در سرتاسر جهان شد و آن‌ها را مجبور کرد تا با بازنگری در روند کاری خود با تغییرات حجم آزمایشات و اضافه شدن آزمایش‌های تشخیصی جدید سازگار شوند. کووید-۱۹ آخرین بیماری همه‌گیر نیست، بنابراین تنها در صورت آمادگی بهتر می‌توان، بلافاصله و بحران‌های مراقبت‌های سلامت را در آینده مدیریت کرد.

روش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی و روش آن توصیفی-تحلیلی است که به‌صورت مقطعی به بررسی حجم کاری آزمایشگاه بالینی بیمارستان امیرالمومنین علی (ع) زابل در دو سال قبل (سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۹۸) و دو سال پس از شروع همه‌گیری کووید-۱۹ (سال‌های ۱۳۹۹-۱۴۰۰) به‌صورت ماهانه و تعیین علل تغییرات احتمالی مراجعات پرداخت.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش حاکی از کاهش تعداد بیماران بستری مراجعه‌کننده به آزمایشگاه بیمارستان به میزان ۱۸/۷ درصد و بیماران سرپایی به میزان ۴۹/۷ درصد در دو سال بعد از شروع همه‌گیری نسبت به مدت مشابه قبل از شیوع کووید-۱۹ بود، همچنین تعداد آزمایشات انجام شده قبل و بعد از همه‌گیری در بخش بستری ۰/۰۲۵ درصد و در بخش سرپایی ۵۵/۱۳ درصد نسبت به دوران قبل از همه‌گیری کاهش یافته بود. میانگین تعداد آزمایش‌ها به ازای هر نفر بعد از شروع همه‌گیری کووید-۱۹ در بخش بستری ۲۱/۰۹ درصد افزایش و در بخش سرپایی ۸/۹ درصد کاهش یافت که نشان‌دهنده‌ی آن است که تعداد آزمایشات بیشتری برای هر بیمار بستری توسط متخصصین درخواست گردیده است.

بحث و نتیجه‌گیری

طبق نتایج بدست آمده از تحقیق، همه‌گیری کووید-۱۹ بر بار کاری آزمایشگاه‌های بالینی تأثیرگذار می‌باشد. بنابراین مسائل مدیریت آزمایشگاه از اهمیت برخوردار است و باید توسط آزمایشگاه‌ها برای حفظ عملکرد بهینه مد نظر قرار گیرد. با بازگشت بیمارستان‌ها به روال عادی، آزمایشگاه‌ها با تقاضای مداوم برای آزمایش‌های تشخیصی بیشتری روبه‌رو خواهند شد و تغییر تقاضا در آزمایشگاه‌های بالینی احتمالاً در آینده نزدیک ادامه خواهد داشت. اگر کمبود منابع مورد نیاز برطرف نشود، مدیریت موفقیت‌آمیز و افزایش مقیاس آزمایش‌های تشخیصی کووید-۱۹ همچنان یک چالش برای آزمایشگاه‌های بالینی خواهد بود.

کلیدواژه‌ها

حجم کاری، کووید-۱۹، آزمایشات بالینی، آزمایشگاه، همه‌گیری.